

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงทดลองแบบ 2 กลุ่มวัดก่อนหลัง เพื่อศึกษาผลการใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมต่อความรู้และพฤติกรรม的自我ดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน กลุ่มควบคุม 30 คน ผลการวิจัยได้เสนอในตารางประกอบคำบรรยายโดยแบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง แสดงไว้ในตาราง 1-3

ส่วนที่ 2 การเปรียบเทียบความรู้เรื่องโรคเบาหวานและการดูแลตนเองรายข้อระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แสดงไว้ในตาราง 4-11

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเบาหวานและการดูแลตนเองและระดับน้ำตาลในเลือดระหว่างกลุ่มที่ใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมและกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติภายหลังการทดลอง แสดงไว้ในตาราง 11-16

ส่วนที่ 4 การเปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเบาหวาน พฤติกรรมการดูแลตนเองและระดับน้ำตาลในเลือด ในกลุ่มที่ใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมระหว่างก่อนและหลังการทดลอง แสดงไว้ในตาราง 17-19

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ทางสถิติทางสังคมศาสตร์ (statistical package for social science for windows version 7.52) ได้ผลการวิเคราะห์ซึ่งสามารถอธิบายในรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ อายุ สถานะภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ ลักษณะงานที่ทำ ระยะเวลาที่เป็นโรค ความสัมพันธ์ของผู้ป่วยกับคู่ดูแล รวมทั้งสถานภาพในครอบครัว วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังรายละเอียดตามตาราง 1-3

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	7	23.00	7	23.00
หญิง	23	77.00	23	77.00
อายุ				
40 – 45	2	7.00	2	7.00
46 – 50	2	7.00	2	7.00
51 – 55	2	7.00	2	7.00
56 – 60	11	36.00	11	36.00
61 – 65	13	43.00	13	43.00
อายุเฉลี่ย = 58 ปี (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 6.27 ปี)				
สถานภาพสมรส				
คู่	24	80.00	24	80.00
ม้าย	5	17.00	5	17.00
หย่า/แยก	1	3.00	0	0.00
โสด	0	0.00	1	3.00
ระดับการศึกษา				
ประถมศึกษาปีที่ 4	29	97.00	29	97.00
มัธยมศึกษาปีที่ 3	1	3.00	1	3.00

จากตาราง 1 พบว่าผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินที่ศึกษาทั้งสองกลุ่ม เป็นเพศหญิงเป็นส่วนใหญ่คิดเป็น ร้อยละ 77.00 อายุระหว่าง 61 – 65 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.00 รองลงมาอายุ 56 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.00 มีอายุเฉลี่ย 58 ปี ทั้งสองกลุ่ม มีสถานภาพสมรสคู่เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมาเป็นม้ายคิดเป็นร้อยละ 17.0 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 97.00 รองลงมาจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 3.00

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ				
ทำนา/ทำสวน/ทำไร่	11	37.00	6	20.00
ไม่มีอาชีพ	11	37.00	13	43.00
รับจ้าง	5	17.00	5	17.00
ค้าขาย	2	6.00	3	10.00
เลี้ยงสัตว์	1	3.00	2	7.00
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	0	0	1	3.00
ลักษณะงานที่ทำ				
ใช้แรงงานน้อย	9	30.00	6	20.00
ใช้แรงงานปานกลาง	16	53.00	16	53.00
ใช้แรงงานมาก	5	17.00	8	27.00

จากตาราง 2 ผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินที่ศึกษาทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมพบว่าด้านอาชีพกลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีอาชีพ ทำนา ทำสวน ทำไร่ และไม่มีอาชีพคิดเป็นร้อยละ 37.00 เท่ากัน รองลงมาคืออาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 17.00 ส่วนกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่ไม่มีอาชีพคิดเป็นร้อยละ 43.00 รองลงมาคือ อาชีพ ทำนา ทำสวน ทำไร่ คิดเป็นร้อยละ 20.00 และอาชีพรับจ้างคิดเป็นร้อยละ 17.00 ลักษณะงานที่ทำ ส่วนใหญ่ใช้แรงงานปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 53.00 เท่ากันทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม รองลงมาคือกลุ่มทดลองใช้แรงงานน้อยร้อยละ 30.00 กลุ่มควบคุมใช้แรงงานน้อยร้อยละ 20.00 และกลุ่มควบคุมใช้แรงงานมากพบเป็นร้อยละ 27.00 กลุ่มทดลองใช้แรงงานมากพบร้อยละ 17.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาการเป็นโรคเบาหวาน				
1 ปี	3	10.00	3	10.00
2 ปี	3	10.00	3	10.00
3 ปี	5	17.00	5	17.00
4 ปี	7	23.00	7	23.00
5 ปี	12	40.00	12	40.00
ระยะเวลาการเจ็บป่วยเฉลี่ย = 4 ปี (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.36 ปี)				
ความสัมพันธ์ของผู้ดูแลและผู้ป่วย				
คู่สมรส	12	40.00	12	40.00
บุตร/หลาน	18	60.00	18	60.00
บทบาทในครอบครัว				
ผู้รับผิดชอบครอบครัว	16	54.00	19	63.00
ได้รับการดูแลจากครอบครัว	14	46.00	11	37.00

จากตาราง 3 แสดงว่าผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินที่ศึกษาทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเจ็บป่วย 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.00 เท่ากัน รองลงมาคือ 4 ปี ร้อยละ 23.00 เท่ากัน ค่าเฉลี่ยของระยะเวลาการเจ็บป่วยเท่ากับ 4 ปี ความสัมพันธ์ของผู้ป่วยและผู้ดูแล ส่วนใหญ่ทั้งสองกลุ่มมีความสัมพันธ์กับผู้ดูแลในฐานะเป็นบุตรหรือหลาน คิดเป็นร้อยละ 60.00 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม รองลงมาคือเป็นสามีหรือภรรยา คิดเป็นร้อยละ 40.00 เท่ากัน ส่วนบทบาทในครอบครัวผู้ป่วยในกลุ่มทดลองส่วนใหญ่เป็นผู้รับผิดชอบครอบครัวคิดเป็นร้อยละ 54.00 รองลงมาได้รับการดูแลจากครอบครัวคิดเป็นร้อยละ 46.00 ส่วนผู้ป่วยในกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่เป็นผู้รับผิดชอบครอบครัวคิดเป็นร้อยละ 63.00 และรองลงมาได้รับการดูแลจากครอบครัวคิดเป็นร้อยละ 37.00 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนความรู้และพฤติกรรมการดูแลตนเองรายข้อของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ดังมีรายละเอียดแสดงในตาราง 4 – 11

ตารางที่ 4 จำนวนร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่ตอบถูกเกี่ยวกับความรู้เรื่องโรคเบาหวานของ
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

ความรู้เรื่องโรคเบาหวาน	ก่อนการทดลอง				หลังการทดลอง			
	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	ตอบถูก	ร้อยละ	ตอบถูก	ร้อยละ	ตอบถูก	ร้อยละ	ตอบถูก	ร้อยละ
1. โรคเบาหวานเป็นโรคที่เกิดจากร่างกายไม่สามารถนำน้ำตาลในเลือดไปใช้ได้ทำให้น้ำตาลในเลือดสูง	23	76.67	21	70.00	28	93.33	20	66.67
2. สาเหตุของโรคเบาหวานเกิดจากตับอ่อนผิดปกติ ไม่สามารถสร้างฮอร์โมนอินซูลินได้เพียงพอหรือคือต่ออินซูลิน	25	83.33	17	56.67	26	86.67	20	66.67
3. อาการของโรคเบาหวานคือ ปัสสาวะบ่อย รับประทานอาหารแต่น้ำหนักลดลง	27	90.00	21	70.00	30	100.00	26	86.67
4. ผู้ที่มีบิดามารดาเป็นโรคเบาหวานมีโอกาสเป็นโรคเบาหวานมากกว่าผู้ที่ไม่เป็นโรค	15	50.00	15	50.00	21	70.00	15	50.00
5. คนปกติจะมีระดับน้ำตาลในเลือดก่อนอาหารเช้า 140-180 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์	26	86.67	15	50.00	27	90.00	22	73.33
6. ความอ้วนไม่เป็นปัจจัยเสี่ยงทำให้เกิดโรคเบาหวาน	9	30.00	13	43.33	16	53.33	14	46.67
7. คนที่เป็นโรคเบาหวานที่มีระดับน้ำตาลในเลือดสูงเกิน 140 มก/คล จะทำให้เกิดความดันโลหิตสูงและสายตาพร่ามัวได้	28	93.33	21	70.00	29	96.67	25	83.33
8. ถ้าควบคุมน้ำตาลในเลือดให้อยู่ในเกณฑ์ปกติได้อย่างต่อเนื่องจะไม่เกิดโรคแทรกซ้อน	28	93.33	17	56.67	28	93.33	22	73.33
9. ผู้ป่วยเบาหวานควรดูแลตนเองเฉพาะเวลาระดับน้ำตาลในเลือดสูงเท่านั้น	9	30.00	10	33.33	20	66.67	14	46.67

จากตาราง 4 เมื่อพิจารณาสัดส่วนของการตอบถูกรายข้อพบว่าความรู้เรื่องโรคเบาหวานของกลุ่มทดลองภายหลังการทดลอง มีสัดส่วนของการตอบถูกมากกว่าก่อนการทดลองทุกข้อ ยกเว้นในข้อที่ 8 ในประเด็นถ้าควบคุมน้ำตาลในเลือดให้อยู่ในเกณฑ์ปกติอย่างต่อเนื่อง จะไม่เกิดโรคแทรกซ้อน มีสัดส่วนเท่ากันระหว่างก่อนและหลังการทดลอง นอกจากนี้ในกลุ่มทดลองภายหลังการทดลองสัดส่วนที่ตอบถูกเพียงร้อยละ 53.30 คือประเด็นความอ้วนไม่ใช่ปัจจัยทำให้เกิดโรคเบาหวาน และตอบถูกร้อยละ 66.67 ในประเด็นผู้ป่วยเบาหวานควรดูแลตนเองเฉพาะเวลาระดับน้ำตาลในเลือดสูงเท่านั้น

ตารางที่ 5 จำนวนร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่ตอบถูกเกี่ยวกับความรู้เรื่องการควบคุมอาหารของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

ความรู้เรื่องการควบคุมอาหาร	ก่อนการทดลอง				หลังการทดลอง			
	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง	
	ตอบถูก	ร้อยละ	ตอบถูก	ร้อยละ	ตอบถูก	ร้อยละ	ตอบถูก	ร้อยละ
10. ผู้ป่วยเบาหวานที่ต้องการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดให้อยู่ในเกณฑ์ใกล้เคียงปกติ ควรรับประทานอาหารในปริมาณที่เหมาะสม	25	83.33	28	93.33	29	96.67	29	96.67
11. ผู้ป่วยเบาหวานไม่ควรรับประทานจุลินทรีย์	21	70.00	22	73.33	30	100.00	29	96.67
12. ผู้ป่วยเบาหวานควรรับประทานอาหารประเภทแป้งไขมัน เนื้อสัตว์ ผักและผลไม้ในปริมาณที่ร่างกายต้องการใช้พลังงานในแต่ละวัน	28	93.33	23	76.67	29	96.67	28	93.33
13. ผู้ป่วยเบาหวานไม่ควรรับประทานหมูสามชั้นทอดหรือหนังไก่ทอดและแฮมทอด	30	100.00	27	90.00	30	100.00	29	96.67
14. ผู้ป่วยเบาหวานควรรับประทานขนมหวานและผลไม้รสหวานทุกชนิด เพราะจะทำให้น้ำตาลในเลือดไม่ต่ำ	23	76.67	15	50.00	30	100.00	21	70.00
15. ผู้ป่วยเบาหวานสามารถรับประทานผลไม้ทุกชนิดได้โดยไม่จำกัดจำนวน	26	86.66	15	50.00	27	90.00	19	63.33
16. อาหารที่ต้องรับประทานแบบจำกัดจำนวนได้แก่ ข้าว กว๊วยเตี๋ย นม ไข่	26	86.66	26	86.66	30	100.00	30	100.00

จากตาราง 5 เมื่อพิจารณาสัดส่วนของการตอบดูรายข้อพบว่า ความรู้เรื่องการควบคุมอาหารของกลุ่มทดลองภายหลังการทดลอง สัดส่วนของการตอบถูกมากกว่าก่อนการทดลองทุกข้อ ยกเว้นข้อ 13 ในประเด็นที่ผู้ป่วยเบาหวานไม่ควรรับประทานหมูสามชั้นทอด หรือหนังไก่ทอด และ แคมหมูทอดมีสัดส่วนเท่ากันระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง คือตอบไม่ผิดเลย

ตารางที่ 6 จำนวนร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่ตอบถูกเกี่ยวกับความรู้เรื่องการออกกำลังกายของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

ความรู้เรื่องการออกกำลังกาย	ก่อนการทดลอง				หลังการทดลอง			
	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	ตอบถูก	ร้อยละ	ตอบถูก	ร้อยละ	ตอบถูก	ร้อยละ	ตอบถูก	ร้อยละ
17. ผู้ป่วยเบาหวานที่ออกกำลังกายสม่ำเสมอทุกวันจะช่วยลดระดับน้ำตาลในเลือดได้	28	93.33	27	90.00	29	96.67	25	83.33
18. ผู้ป่วยเบาหวานห้ามออกกำลังกายหลังรับประทานอาหาร 1 ชั่วโมง	11	36.67	10	33.33	25	83.33	14	46.67
19. ในการออกกำลังกายแต่ละครั้ง ควรใช้เวลามากกว่า 1 ชั่วโมง	14	46.67	13	43.33	22	73.33	15	50.00

จากตาราง 6 เมื่อพิจารณาสัดส่วนของการตอบดูรายข้อพบว่า ความรู้เรื่องการออกกำลังกายของกลุ่มทดลองภายหลังการทดลอง มีสัดส่วนของการตอบถูกมากกว่าก่อนการทดลองทุกข้อในประเด็นเรื่องเกี่ยวกับความสม่ำเสมอในการออกกำลังกายและระยะเวลาในการออกกำลังกาย

ตารางที่ 7 จำนวนร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่ตอบถูกเกี่ยวกับความรู้ในเรื่องการรับประทานยาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

ความรู้เรื่องการรับประทานยา	ก่อนการทดลอง				หลังการทดลอง			
	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	ตอบถูก	ร้อยละ	ตอบถูก	ร้อยละ	ตอบถูก	ร้อยละ	ตอบถูก	ร้อยละ
20. ยามีผลระดับน้ำตาลในเลือดชนิดรับประทานก่อนอาหาร ควรรับประทานก่อนอาหาร 1 ชั่วโมง	17	56.67	17	56.67	22	73.33	15	50.00
21. ผู้ป่วยเบาหวานควรรับประทานอาหารลดระดับน้ำตาลในเลือดสม่ำเสมอ แม้ไม่มีอาการผิดปกติ	22	73.33	24	72.72	27	90.00	25	83.33
22. ถ้าผู้ป่วยลืมรับประทานยา ให้รับประทานทันทีที่นึกได้ภายในวันเดียวกัน	4	13.33	9	30.00	23	76.67	10	33.33
23. การใช้ยารักษาเบาหวานเกินขนาดจะทำให้เกิดอาการน้ำตาลในเลือดต่ำได้	19	63.33	22	73.33	30	100	25	83.33
24. ถ้ามีอาการหน้ามืดคล้ายจะเป็นลม เหงื่อออก ใจสั่น ควรดื่มน้ำหวาน 1-2 แก้ว หรืออมทอฟฟี่ทันที	26	86.67	20	66.67	30	100	28	93.33

จากตาราง 7 เมื่อพิจารณาสัดส่วนของการตอบถูกรายข้อ พบว่าความรู้เรื่องการรับประทานยาของกลุ่มทดลองภายหลังการทดลอง มีสัดส่วนของการตอบถูกมากกว่าก่อนการทดลองในทุกข้อโดยเฉพาะในประเด็น การใช้ยารักษาโรคเบาหวานเกินขนาดจะทำให้เกิดอาการน้ำตาลในเลือดต่ำได้ และในประเด็นถ้ามีอาการหน้ามืด คล้ายจะเป็นลม เหงื่อออก ใจสั่น ควรดื่มน้ำหวาน 1-2 แก้ว หรืออมทอฟฟี่ทันที ตอบถูกทุกคน

ตารางที่ 8 จำนวนร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่ตอบถูกเรื่องเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพทั่วไป การดูแลเท้าของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

ความรู้การดูแลสุขภาพร่างกายทั่วไป และการดูแลเท้า	ก่อนการทดลอง				หลังการทดลอง			
	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	ตอบถูก	ร้อยละ	ตอบถูก	ร้อยละ	ตอบถูก	ร้อยละ	ตอบถูก	ร้อยละ
25. เวลาตัดเล็บควรใช้วัสดุแข็ง ๆ และ ชอกเล็บให้สะอาด	13	43.33	15	50.00	28	93.33	17	56.67
26. การนวดบริเวณเท้า จะทำให้การไหล เวียนของเลือดที่เท้าดี	28	93.33	27	90.00	30	100.00	20	100.00
27. เมื่อมีอาการขาที่เท้า ควรแช่ด้วยน้ำอุ่น หรือวางกระเป๋าน้ำร้อนที่เท้า	19	63.33	11	36.67	22	73.33	5	16.67
28. ผู้ป่วยเบาหวานที่สุขภาพปากและฟันดี ไม่จำเป็นต้องแปรงฟันหลังอาหารทุกครั้ง	13	43.33	15	50.00	21	70.00	13	43.33
29. ผู้ป่วยเบาหวานที่มีสายตาพร่ามัว อาจ เกิดจากสายตาเสื่อมตามวัย	14	46.67	17	56.57	26	86.67	17	56.67
30. เมื่อมีแผลเกิดขึ้นควรใช้น้ำเกลือและ ยาแดงทาแผล	15	50.00	16	53.33	27	90.00	19	63.33
31. ผู้ป่วยเบาหวานที่มีความเครียดสูงทำ ให้ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้	23	26.67	26	86.67	30	100.00	29	96.67
32. โรคเบาหวานเป็นโรคที่ผู้ป่วยสามารถ ดูแลตัวเองได้ไม่จำเป็นต้องมีคนในครอบครัว หรือผู้ดูแลต้องเอาใจใส่มาก	8	26.67	7	23.33	20	66.67	4	13.33
33. ผู้ป่วยเบาหวานไม่ควรทำงานหรือออกไป เที่ยวนอกบ้านควรพักผ่อนอยู่แต่บ้าน เท่านั้น	28	93.33	17	56.67	25	83.33	16	53.33

จากตาราง 8 เมื่อพิจารณาสัดส่วนของการตอบถูกรายข้อ พบว่าความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพทั่วไปและการดูแลเท้าของกลุ่มทดลองภายหลังการทดลองกลุ่มทดลอง มีสัดส่วนของตอบถูกมากกว่าก่อนการทดลองทุกข้อ ยกเว้นในประเด็นผู้ป่วยเบาหวานไม่ควรทำงานหรือออกไปเที่ยวนอกบ้าน ควรพักผ่อนอยู่แต่บ้านเท่านั้น มีสัดส่วนผู้ตอบถูกหลังการทดลองลดลงกว่าก่อนการทดลองคือร้อยละ 83.33

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเอง
รายข้อ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

คะแนนพฤติกรรม	กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
การรับประทานอาหาร								
1 ท่านรับประทานอาหารประเภทแป้ง และไขมัน เช่น ข้าวมันไก่ ข้าวขาหมู ข้ามน้ำเบ็ด ก๋วยเตี๋ยวผัด ชนิดต่าง ๆ บ่อยเพียงใด	2.30	0.83	2.73	0.44	2.30	0.79	2.33	0.71
2 ท่านชอบรับประทานอาหารตรงตาม เวลาหรือใกล้เคียงกับเวลาเดิมบ่อย เพียงใดในแต่ละวัน	2.40	0.77	2.76	0.56	2.20	0.92	2.26	0.90
3 ท่านรับประทานอาหารและขนม หวานบ่อยเพียงใดในแต่ละสัปดาห์	1.86	0.68	2.33	0.47	1.96	0.55	2.13	0.50
4 ท่านรับประทานอาหารประเภทไขมัน น้ำมันปาล์ม น้ำมันมะพร้าว หรือ น้ำมันหมูบ่อยเพียงใด	1.03	1.30	2.46	0.81	1.93	1.22	2.06	1.17
5 ท่านรับประทานอาหารผัก เช่น ผักกาด ผักคะน้า ผักบุ้ง บ่อยเพียงใดในแต่ละ สัปดาห์	2.50	0.77	2.80	0.40	2.16	0.79	2.33	0.75
6 ท่านรับประทานอาหารผลไม้ที่ไม่มีรสหวาน จัดจำนวนเท่าใดในแต่ละมื้อ	1.63	0.92	2.20	0.71	1.30	0.65	1.36	0.80
7 ท่านรับประทานอาหารผลไม้ที่มีรสหวานจัด บ่อยเพียงใด	2.20	0.84	2.23	0.62	1.80	0.80	1.83	0.69
8 ท่านรับประทานอาหารผลไม้ที่มีรสหวานจัด จำนวนเท่าใดในแต่ละมื้อ	1.20	0.99	2.00	0.83	0.96	0.99	0.96	0.85

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเอง
รายข้อ ระหว่างก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

	กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
9 ท่านคิมน้ำคิมที่มีแอลกอฮอล์ เหล้า เบียร์ ครั้งละมากเพียงใดในหนึ่งวัน	2.76	0.77	2.86	0.50	2.70	0.79	2.76	0.62
10 เมื่อเกิดอาการเหงื่อออก ใจสั่น เป็นลม ซึ่งเป็นอาการของระดับ น้ำตาลในเลือดต่ำท่านมีวิธีการ แก้ไขอย่างไร	2.30	1.29	2.96	0.18	1.06	1.41	1.73	1.48
การออกกำลังกาย								
11 ท่านออกกำลังกายสัปดาห์ละกี่ครั้ง	2.36	0.96	2.30	0.65	1.96	1.06	2.10	1.06
12 ท่านออกกำลังกายครั้งละกี่นาที การรับประทานอาหาร	2.10	1.70	2.63	0.76	1.83	1.17	1.83	1.20
13 ท่านรับประทานอาหารเพิ่มจากจำนวน ที่แพทย์สั่ง เพื่อให้ระดับน้ำตาลลด ก่อนไปพบแพทย์ 1-2 วัน	2.70	0.78	2.86	0.50	1.96	1.42	2.53	1.00
14 ท่านรับประทานอาหารเม็ดตรงตามมือ ที่แพทย์สั่งบ่อยครั้งเพียงใดในแต่ ละสัปดาห์	1.80	1.32	2.86	0.34	2.46	0.89	2.63	0.76
การดูแลสุขภาพทั่วไปและการดูแลเท้า								
15 ท่านดูแลเท้าเป็นพิเศษโดยทำความสะอาดและตรวจเท้าทุกวันใน 1 สัปดาห์	1.83	1.11	2.43	0.56	2.00	0.78	2.16	0.83
16 ท่านบริหารเท้าบ่อยเพียงใดใน 1 สัปดาห์	1.93	1.08	2.33	0.81	1.86	0.73	2.03	0.83
17 เมื่ออาบน้ำท่านทำความสะอาด รักแร้ ขาหนีบ อวัยวะสืบพันธุ์ แล้วเช็ดบริเวณเหล่านี้ให้แห้งเสมอ บ่อยเพียงใด	2.86	0.34	22.9	0.57	2.96	0.18	2.93	0.25

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเอง
รายข้อ ระหว่างก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

	กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
18 ท่านไปตรวจตรงตามแพทย์นัด เพื่อ								
เจาะเลือดและรับยาเบาหวาน หรือไม่	3.00	0.00	3.00	0.00	2.76	5.00	2.83	0.46
19 ท่านไปปฏิบัติศาสนกิจบ่อยครั้งเพียงใด	1.03	0.85	1.26	0.90	1.46	1.00	1.43	1.07
20 ท่านไปหาญาติสนิทหรือเพื่อนที่รู้จัก								
เพื่อพูดคุยซักถามปัญหาหรือเรื่องทั่ว								
ไปบ่อยครั้งเพียงใด	1.63	1.29	1.63	1.27	1.56	1.25	1.63	1.29
21 ท่านใช้เวลาว่างทำกิจกรรมที่ชอบบ่อย								
ครั้งเพียงใด	1.33	1.37	1.80	1.29	1.83	1.28	1.80	1.29

จากตาราง 9 – 11 เมื่อพิจารณาคัดส่วนของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายข้อ พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน ของกลุ่มทดลองภายหลังการทดลองเป็นรายข้อ พบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตัวถูกต้องมากขึ้นทุกข้อ ยกเว้นพฤติกรรมที่ปฏิบัติได้ถูกต้องน้อยมีพฤติกรรมเดียวคือการปฏิบัติศาสนกิจ

ส่วนที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้ พฤติกรรมการดูแล ตนเองและระดับน้ำตาลในเลือดระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้ พฤติกรรมการดูแลตนเองและระดับน้ำตาลในเลือดระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไว้ในตาราง 12 – 16

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้ก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ความรู้	$\overline{X}$	SD	df	t	p
กลุ่มทดลอง	21.9	3.80	58	2.11	.039 *
กลุ่มควบคุม	20.00	3.11			

* $p < .05$

จากตาราง 12 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ความรู้ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองพบว่า คะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยความรู้ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ตารางที่ 13 วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้หลังการทดลองในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยมีคะแนนก่อนการทดลองเป็นตัวแปรร่วม

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ตัวแปรร่วม	71.78	1	71.78	17.37	< .001*
(คะแนนก่อนการทดลอง)					
อิทธิพลหลัก	500.14	1	500.14	121.03	< .001*
(การทดลอง)					
อิทธิพลรวมทั้งหมด	725.18	1	326.59	87.74	< .001*
ความคลาดเคลื่อน	235.54	57	4.123		
รวม	40,180.00	60			

* $p < .05$

จากตาราง 13 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้หลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากอิทธิพลรวมของการทดลองและตัวแปรร่วมคือคะแนนก่อนการทดลอง ($F = 17.37, p < .001$) เมื่อพิจารณาที่ละปัจจัยโดยพิจารณาอิทธิพลหลัก (การทดลอง) พบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 121.23, p < .001$) ส่วนอิทธิพลของตัวแปรร่วมพบว่าคะแนนก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองทำให้หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 87.74, p < .001$) โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองระหว่าง
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง

พฤติกรรมการดูแลตนเอง	$\bar{X}$	SD	df	t	p
กลุ่มทดลอง	42.26	7.18	58	1	0.321*
กลุ่มควบคุม	41.10	6.48			

$p = .05$

จากตาราง 14 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองระหว่าง
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองระหว่าง
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

พฤติกรรมการดูแลตนเอง	$\bar{X}$	SD	df	t	p
กลุ่มทดลอง	51.33	5.56	58	4.64	< .001*
กลุ่มควบคุม	43.73	7.03			

* $p < .05$

จากตาราง 15 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองของ
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลองพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองระหว่างกลุ่ม
ทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม
ทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับน้ำตาลในเลือดระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง

ระดับน้ำตาลในเลือด	$\bar{X}$	SD	df	t	p
กลุ่มทดลอง	11.43	9.75	58	3.22	.002 *
กลุ่มควบคุม	3.00	10.48			

* $p < .05$

จากตาราง 16 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับน้ำตาลในเลือด ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง พบว่าค่าเฉลี่ยระดับน้ำตาลในเลือด ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของระดับน้ำตาลในเลือดในกลุ่มทดลอง ต่ำกว่ากลุ่มควบคุม เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

ส่วนที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเบาหวาน พฤติกรรมการการดูแลตนเองและระดับน้ำตาลในเลือดในกลุ่มที่ใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมของกลุ่มทดลองระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเบาหวาน พฤติกรรมการการดูแลตนเองและระดับน้ำตาลในเลือดในกลุ่มที่ใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมของกลุ่มทดลองระหว่างก่อนและหลังการทดลองไว้ในตาราง 17 – 19

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความรู้ของกลุ่มทดลองระหว่าง
ก่อนและหลังการทดลอง

ความรู้	$\bar{X}$	SD	$\bar{D}$	Sd	t	p
ก่อนการทดลอง	21.00	3.80	6.96	3.25	11.73	< .001*
หลังการทดลอง	28.86	1.96				

* $p < .05$

จากตาราง 17 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ของกลุ่มทดลอง ระหว่างก่อนและหลังการทดลองพบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่า ก่อนการทดลอง 6.96 คะแนน แสดงว่าการให้สิ่งทดลองผลการใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับแรง สนับสนุนทางสังคมได้ผลตามที่คาดหวังไว้ตามสมมติฐานข้อที่ 2

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองของกลุ่มทดลอง
ระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

พฤติกรรมการดูแลตน	$\bar{X}$	SD	$\bar{D}$	Sd	t	p
กลุ่มทดลอง	42.86	7.18	8.46	5.09	9.01	< .001*
กลุ่มควบคุม	51.33	5.56				

* $p < .05$

จากตาราง 18 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองของ กลุ่มทดลองระหว่างก่อนและหลังการทดลองพบว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองและหลังการ ทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตน เองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง 8.46 คะแนน แสดงว่าการให้สิ่งทดลองคือผลการใช้ กระบวนการกลุ่มร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมได้ผลตามที่คาดหวังไว้ตามสมมติฐานข้อที่ 2

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับน้ำตาลในเลือด ระหว่างก่อนและหลัง
การทดลองในกลุ่มทดลอง

ระดับน้ำตาลในเลือด	$\bar{X}$	SD	$\bar{D}$	Sd	t	p
ก่อนการทดลอง	151.56	27.61	-11.43	9.75	- 6.42	< .001*
หลังการทดลอง	140.13	28.70				

* $p < .05$

จากตาราง 19 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับน้ำตาลในเลือดระหว่างก่อน
การทดลองและหลังการทดลอง พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับน้ำตาลในเลือดหลังการทดลองลดลงกว่าก่อน
การทดลอง ($\bar{D} = 11.43$) แสดงว่าการให้สิ่งทดลองคือผลการใช้กระบวนการกลุ่มร่วมกับแรง
สนับสนุนทางสังคม เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2